

Z Christie's do Bechyně

Zámecká paní, máma dvou malých dětí a velká profesionálka v obchodu s uměním. Má dlouholetou praxi v aukční síni Christie's, vlastní firmu Art acquisitions & sales a zároveň se svou sestrou spravuje zámek a lesy v malebné Bechyni, kde také realizuje řadu výstavních aktivit.

Příběh Nicole Stava je dobrodružný. Už její babička jí předpověděla, že půjde někam k umění. Narodila se ve Švýcarsku v Schaffhausenu, kam její rodiče v roce 1969 emigrovali. Po restitucích se přestěhovali do Bechyně.

„V restitucích se vrátil zámek původním majitelům Paarům, kteří zde žili do roku 1948,“ vysvětluje Nicole. „V sedmdesátých letech se seznámili ve Švýcarsku s mými rodiči a později v devadesátých letech, kdy se naskytl možnost navrácení celého panství, se Alfons Paar rozhodl vkládat vše do společné firmy, z níž nakonec odešel, neměl totiž ambice se do Čech vracet, naši se rozhodli přesunout se do Bechyně a o zámek i vše ostatní se starat.“

V Bechyni Nicole vystudovala Střední keramickou školu a den po maturitě zahájila svou první práci v uměleckém světě. Začala pracovat pro privátní galerii ve Švýcarsku.

Práce se jí zalíbila natolik, že zůstala celý rok a pak se přihlásila v Praze na politologii a sociální vědy. Inklinovala sice k historii umění, ale chtěla si nechat širší horizont. Ve druhém ročníku se ocitla na správném místě ve správný čas a seznámila se se svou budoucí šéfovou – na jedné přednášce aukčního domu Christie's o umění 19. století, která se konala u Karla Schwarzenberga, tehdejšího člena dozorčí rady Christie's International.

„Angela Baillou, s níž jsme si tehdy vyměnily kontakty, mi po půl roce zavolala. Jestli bych nechtěla jít na kávu a tam mi nabídla práci.“ To bylo jako sen, který se zdál dosud nesplnitelný. Nicole bylo teprve 22 let a neměla dodělané ani bakalářské studium a zrovna se přihlásila na výměnný semestr do Ženevy. Musela mít zřejmý obchodní talent, protože v Christie's na ni počkali. Dokázala dobře komunikovat s lidmi, dávat je dohromady a propojovat jejich obchody. Ze své praxe měla zkušenost z byznysu současného umě-

13

Text:
Lenka
Lindaurová

V
Výjimečný
příběh
Nicole Stava

Interiéry zámku v Bechyni,
foto: Libor Sváček

Nicole Stava,
foto: Jaroslava
Drozdová

ní i klasické moderny. Prošla všemi náročnými pohovory v Londýně a po návratu do Prahy pro ně začala rozvíjet vztahy s klienty. Práci – business development – v Praze tehdy přebírala po Elisabeth Lobkowitz. Její aktivity spočívaly v pořádání akcí pro klienty, expertní dny, kdy zvala odborníky a klienty vozila po celé republice, kde hledali umělecké díla na prodej. Experti zaručovali jejich kvalitu i cenu. „Pokud nabízený artefakt nebyl vhodný pro Christie’s, doporučila jsem klientům místní alternativy.“

Nicole Stava tehdy v roce 2003 přebírala obchod, který byl dost pomalý. Největší export umění odtud na západ bylo ruské umění a asiatika. Ve světě nejsilnější kupní sílu představovali ruští sběratelé, postupně ale i oni začali nakupovat světové umění. Postupně se ale začali objevovat i čeští sběratelé a byznys přestal být jednostranný. Vedle nákupních nastoupili opravdoví zájemci o umění a Nicolin záběr se rozšířil o Slovensko a po čase na celou východní Evropu. Z východního trhu se stal reálný partner uměleckého světa.

Po třech letech šla Nicole do vídeňské pobočky Christie’s zastoupit na rok Angelu Baillou a začala studovat na King’s College v Londýně na fakultě Cultural and Creative Industries, kde se mohla soustředit na ji blízké téma, světový trh s uměním. V roce 2009 se vrátila do Čech a z Prahy pomáhala své sestře vést panství. V Bechyni se ale zamilovala a zůstala na zámku, kde dnes mohou její děti sjezdit v zámecké konírně.

Zámek Bechyně spravoval od roku 1995 najatý ředitel, sestra Nicole přebírala firmu Panství Bechyně s dluhy a začala jí budovat lepší postavení na trhu. Sídlilo prošlo průzkumy, náročnými rekonstrukcemi a opravami. Štávovi do něj investovali více než 300 milionů. Roku 1998 se zámek otevřel poprvé v jeho historii pro veřejnost, v roce 2003 se po dalších letech soudních tahanic vrátil na zámek původní mobiliář, který se restauroval, a postupně ožily i další části veřejně pří-

stupného areálu. V prostorách sýpky sídlilo Muzeum sochaře Vladimíra Preclíka a dnes je Sýpka prostorem pro výtvarné konfrontace a výstavy.

Obnovovali se renesanční fresky a štukové stropy z doby, kdy zde sídlil rožmberský rod Voků. Dnes už je zámecká turistická trasa zaplněna původními předměty i obrazy a své prostory nabízí zámek i ke komerčním pronájmům, konají se zde svatby, firemní akce a koncerty. Velkou část zámku si rodina ponechala jako soukromé prostory, Nicoliny nejoblíbenější jsou pracovna a studovna. Většinu příjmů zámku tvoří prodej dřeva z lesů. V areálu zámku je možné si pronajmout také královsky zařízené apartmány. „Sestra Silvia se stará o lesnictví a finance a já o kulturu – majetky i různé zdejší aktivity jako výstavy, o sbírky a k tomu mám ještě svoji firmu na obchod s uměním.“

Na magisterském studiu v Londýně se totiž Nicole rozhodla odejít z Christie’s, protože cítila, že ztrácí svůj osobní život. Ze nechtě žít v obavách o svůj pracovní post, ve stresu a bez vyhlídky na profesní vývoj. Ponechala si externí spolupráci, a když jí skončila exkluzivita, mohla začít dělat obchody i s jinými aukčními domy. Založila si firmu Nicole Stava – art acquisitions & sales a v rámci ní se stará o rodinné sbírky, to znamená klasickou modernu a staré umění na zámku. „Umění ze sbírek zapůjčujeme a nyní budeme připravovat i výstavní program do prostoru zámeckého pivovaru, který byl na 50 let pronajatý Alšově jihočeské galerii. Takže momentálně se radíme s jinými institucemi a kolegy, jak prostor využít. Jeden z plánů je vystavit tady naši sbírku moderny, která je trvale ve Švýcarsku. Každé léto vystavujeme také umělecké objekty v zahradách. Nedávno jsem také oslovila ke spolupráci Johana Königa, galeristu z Berlína, sejdeme se na veletrhu Art Basel a uvidíme, co z toho vznikne.“

Každá budova v zámku nabízí jiný prostor s jinou atmosférou, v bývalé konírně se nachází největší konferenční sál v jižních Če-

Nádvoří zámku,
foto: Libor
Sváček

chách. S prohlídkovou trasou tak celkem tvoří přes 7 tisíc čtverečních metrů. Sezónní kulturní aktivity se tudíž budou stále rozšiřovat. Nicole se účastní světových odborných konferencí, kde se řeší způsob, jak nakládat s podobnými památkami, jak je konzervovat, jak je oživit a s jakým cílem, komu mají ve výsledku sloužit. Jde o problém týkající se celé řady evropských památek a potažmo i turismu obecně.

Zámek Bechyně i další místní nabídky s ním souvisící mají během letní sezóny naplněnou kapacitu, místo se stalo turistickou atrakcí

a také místní obyvatelé se začali starat o infrastrukturu města, aby tady bylo co dělat. Vznikly nové turistické trasy, mezinárodně certifikovaná stezka podél Lužnice, také například nejtěžší ferrata v Čechách.

V posledním roce a půl pracuje Nicole hlavně on-line. Zařídila si svůj show room, kde nabízí artefakty svých klientů, nebo sama hledá pro své zákazníky umění ze světa. „Už se ale těším, až všechno bude zase fungovat naživo, všem nám to chybí. Umění je potřeba si osahat. Rozvíjení obchodních kontaktů tváří v tvář také postrádám.“